

ELVIA AS
Postboks 4100
2307 HAMAR

Vår dato: 26.02.2025
Vår ref.: 202416546-20 Oppgis ved henvendelse
Deres ref.: 26.09.2024

NVE godkjenner Elvias detaljplan for 132 kV Gjestad-Hovinmoen-Dal

1. Vedtak om godkjenning

1.1. Vedtak og vilkår

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) viser til søknaden fra dere om godkjenning av detaljplan for 132 kV ledning mellom Gjestad, Hovinmoen og Dal transformatorstasjoner.¹

NVE godkjenner detaljplanen datert 20. november 2024² for å bygge, drifte og vedlikeholde en ny rundt 13 kilometer lang 132 kV-kraftledning mellom Gjestad-Hovinmoen-Dal transformatorstasjoner i Ullensaker og Eidsvoll kommuner i Akershus fylke.

Godkjenningen gjelder også riving av den eksisterende 66 kV-ledningen på samme strekning. Godkjenningen har hjemmel i konsesjonen datert 9. februar 2023 post nr. 10 og 14.³

Det er konsesjonær sitt ansvar at detaljplanen er i samsvar med vilkår og forutsetninger gitt i konsesjonen, og at anleggsarbeidet mv. gjennomføres slik det er beskrevet i detaljplanen. Detaljplanen finnes på NVEs nettsider: www.nve.no/7464/A.

Dere kan ikke fravike detaljplanen uten avklaring fra NVE. Dersom den videre planleggingen og gjennomføringen viser at andre løsninger enn de som er beskrevet i detaljplanen kan redusere ulempene utbyggingen medfører, ber vi dere om å ta kontakt med oss slik at vi kan behandle endringen(e).

Godkjenningen gis på følgende vilkår:

¹ NVE-ref.: 202416546-1

² NVE-ref.: 202416546-3

³ NVE-ref.: 201913874-61

Før anleggsperioden

- Dere skal orientere NVE, berørte kommuner, grunneiere og rettighetshavere om datoen for oppstart før anleggsarbeidet starter.
- Dere skal gjøre entreprenører og eventuelle underentreprenører, konsulenter og andre som planlegger og bygger anlegget på vegne av konsesjonær kjent med detaljplanen og dette vedtaket.

Underveis i anleggsarbeidet

- Ved riving av master som berører dyrket mark skal fundamentene fjernes minimum 50 cm under bakkenivå, på andre marktyper minimum 20 cm under bakkenivå, og på bart fjell i flukt med terrenget.
- Dersom det blir nødvendig å bruke ikke-stedlige masser skal dere sende inn en plan til NVE. Planen skal inneholde beskrivelse av hvor massene skal hentes fra, hvor mye masser som skal hentes og hvordan massene skal brukes. Planen må være avklart med NVE før massene tas i bruk.
- NVE kan senere stille krav om at dere detaljerer prosjektet ytterligere og dokumenterer bygging, drift og vedlikehold ved hele eller deler av anlegget, og at slik dokumentasjon skal godkjennes av NVE før arbeidet settes i gang.
- Dere skal til enhver tid ha oppdaterte kart som kan legges fram for NVE hvis vi ber om det.

Generelt

- Hvis dere avdekker uønskede hendelser som har skadet eller kan skade miljøet betydelig, skal dere rapportere det til NVE. Opplys om hvilke tiltak som er eller vil bli iverksatt for å rette opp skader og hindre gjentakelser.

1.2. Mulighet til å klage

Vedtaket kan påklages. Se informasjon om retten til å klage på siste side.

1.3. Dere skal orientere grunneiere og rettighetshavere

Vi ber dere om å sende vedlagte orienteringsbrev til berørte grunneiere og rettighetshavere så snart som mulig. Dette vedtaket skal legges ved orienteringsbrevet. NVE ber dere sende en bekreftelse på at orientering er sendt til nve@nve.no.

2. Forhold Elvia må være oppmerksom på

2.1. Dere må ha et internkontrollsystem (IK-energi)

Dere må ha et internkontrollsystem for energianlegg.⁴ NVE forutsetter at dette er på plass, og at dere praktiserer internkontroll. Vi viser til NVEs «Veileder til internkontroll for krav til miljø og landskap for energianlegg».⁵

2.2. Forholdet til plan- og bygningsloven

Siden anlegget har konsesjon etter energiloven, gjelder ikke plan- og bygningsloven.⁶ Det betyr at dere ikke trenger å søke dispensasjon fra gjeldende kommunale arealplaner eller kommunal byggesaksbehandling.

NVE ber om å bli orientert dersom områder som er godkjent til midlertidig arealbruk i NVEs tillatelser, omgjøres til permanent arealbruk i medhold av annet lovverk. NVE skal motta kopi av søknader og eventuelle tillatelser.

Når anlegget er ferdig bygget, skal dere sende kommunen kartdata i egnet kartformat med alle fysiske anlegg, slik at det offentlige kartverket kan oppdateres. Kravet står i byggesaksforskriften (SAK 10).⁷

2.3. Anlegget er omfattet av kraftberedskapsforskriften

Anlegget er omfattet av kraftberedskapsforskriften.⁸ NVE har i denne godkjenningen ikke vurdert om tiltaket tilfredsstiller kravene i forskriften.

2.4. Tillatelser dere trenger etter annet lovverk

I tillegg til denne godkjenningen av detaljplanen må dere sørge for å skaffe dere nødvendige privatrettslige rettigheter før anleggsarbeidene starter.

Elvia er også ansvarlig for å innhente nødvendige tillatelser etter annet lovverk.

3. Bakgrunn

Den 9. februar 2023 fikk Elvia konsesjon fra NVE til å blant annet bygge ny 132 kV kraftledning på strekningen mellom Gjestad, Hovinmoen og Dal transformatorstasjoner i Ullensaker og Eidsvoll kommuner. Det ble også gitt tillatelse til å rive den eksisterende 66 kV-ledningen på samme strekning.

I samme konsesjon ble det gitt tillatelse til å utvide Dal, Gjestad og Garder transformatorstasjoner.

⁴ [Energilovforskriften § 3-7](#) (forskrift 7. desember 1990 nr. 959 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m.).

⁵ [NVE Veileder Nr. 8/2018 Veileder til internkontroll for krav til miljø og landskap for energianlegg](#).

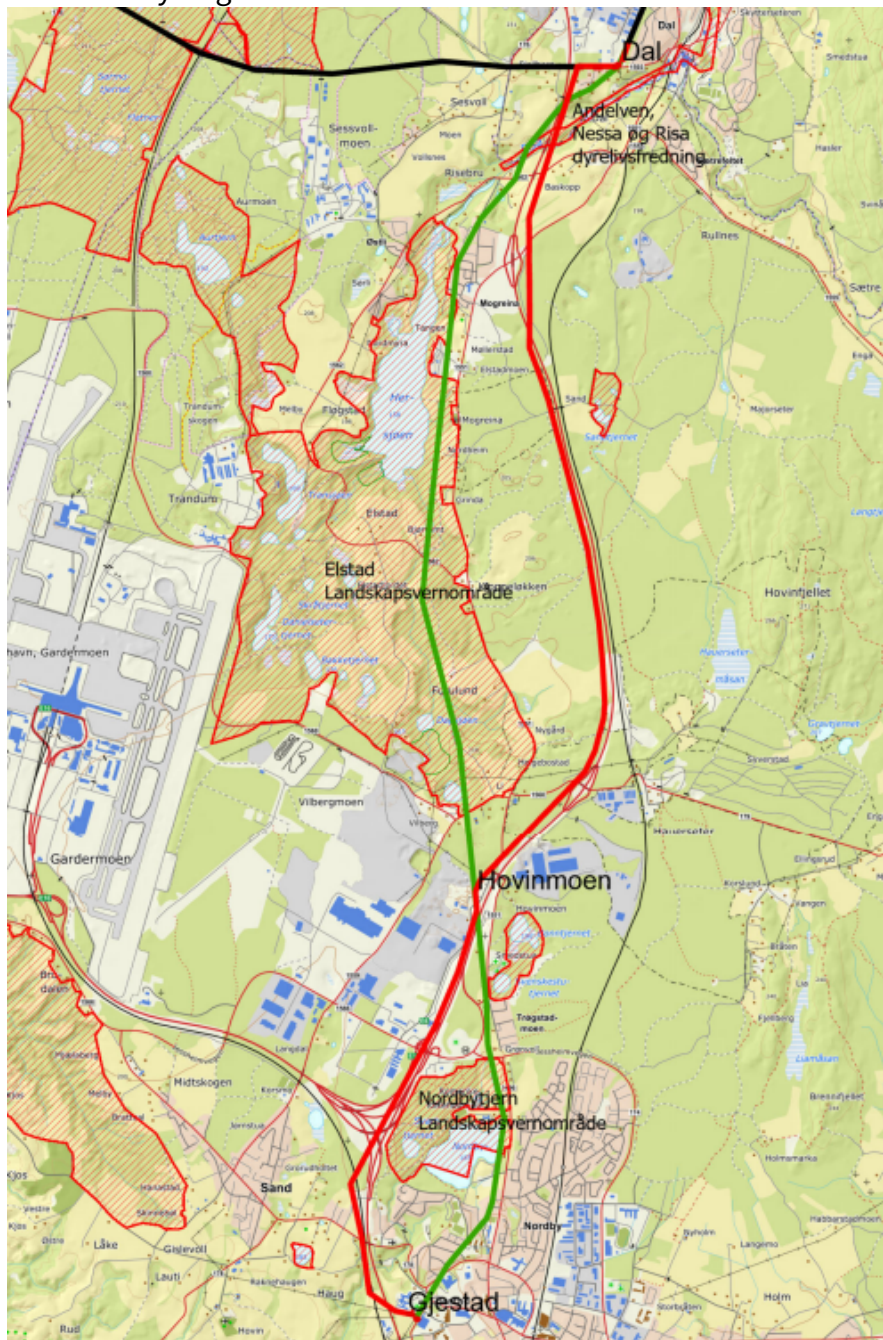
⁶ [Plan- og bygningsloven § 1-3](#) (lov 27. juni 2008 nr. 71 om planlegging og byggesaksbehandling).

⁷ [Byggesaksforskriften \(SAK 10\) § 4-3](#) siste ledd (forskrift 26. mars 2010 nr. 488 om byggesak).

⁸ [Kraftberedskapsforskriften](#) (forskrift 7. desember 2012 nr. 1157 om sikkerhet og beredskap i kraftforsyningen).

Konsesjonen ble gitt med bakgrunn i at det er behov for å oppgradere strømmettet for å ivareta forsyningssikkerheten i området.

Bilde 1: Oversiktskart over den nye 132 kV ledningen (rød tjukk linje på kartet).

Den gamle 66 kV ledningen som skal rives vises som grønn linje på kartet. Kilde: Elvia/Jøsok 27. september 2024

Detaljplanen omfatter ikke oppgraderingene/utvidelsene av transformatorstasjonene, ettersom Elvia har laget egne detaljplaner for disse. NVE godkjente detaljplanen for utvidelsen av Dal transformatorstasjon den 30. januar 2025⁹. Detaljplanene for utvidelsene av Gjestad og Garder transformatorstasjoner er til behandling hos NVE.

⁹ NVEs ref.: 202416546-8

4. Høring og innkomne merknader

4.1. Detaljplanen har ikke vært på høring

Energiloven åpner for å ikke sende detaljplanen på høring når det «finnes ubetenkelig».¹⁰ Etter vår vurdering er saken godt nok opplyst til at vi kan fatte vedtak uten at planen sendes på høring.

I anleggskonsesjonen er det i post nr. 10 blant annet satt krav om at «Elvia skal utarbeide planen i kontakt med berørt kommune, grunneiere og andre rettighetshavere». I detaljplanens kapittel 2.2. vises det til møter og skriftlig korrespondanse med blant annet grunneiere, Ullensaker og Eidsvoll kommuner, Akershus fylkeskommune og Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus.

Elvia sendte den 19. september 2024 detaljplanen på høring til blant Eidsvoll og Ullensaker kommuner, Akershus fylkeskommune, Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus, grunneiere, rettighetshavere og andre. Detaljplanen ble også lagt ut på Elvia sine egne nettsider, sammen med informasjon om høringen. Høringsfristen var 18. oktober 2024.

Med bakgrunn i at detaljplanen er utarbeidet i dialog med relevante parter/interessenter, og at Elvia selv har sendt planen på høring til relevante høringsparter, mener NVE at det ikke er behov for ytterligere høring av planen.

4.1.1. Innspill til detaljplanen

Elvia mottok to innspill til detaljplanen. Innspillene ble oversendt til NVE, og er oppsummert under.

Akershus fylkeskommune har i brev av 6. november 2024 kommet med innspill til kulturminner, friluftsliv og vannforvaltning.

Fylkeskommunen viser til tillatelser etter kulturminneloven som er gitt i forbindelse med bygging og drift av den nye ledningen. Fylkeskommunen skriver videre at kapittelet i detaljplanen som omhandler kulturminner må oppdateres slik at fylkeskommunens formelle tillatelser til inngrep i kulturminner inkluderes. Høringsuttalelsen inneholder forslag til justert tekst om kulturminner.

Fylkeskommunen viser til at Ullensaker kommune har kartlagt og verdsatt områder for friluftsliv, og at den nye kraftledningen vil gå gjennom et friluftsområde ved Mogreina som er et viktig nærfriluftslivsområde. Fylkeskommunen forutsetter at tiltakene som detaljplanen beskriver for å hensynta friluftsliv gjelder i alle områder som brukes til friluftsliv i planområdet. På bakgrunn av dette anser Fylkeskommunen at friluftsliv er tilfredsstillende ivaretatt i planleggingen.

¹⁰ [Energiloven § 2-1](#) sjuende ledd (lov 29. juni 1990 nr. 50 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m.)

Fylkeskommunen skriver også at ledningen som skal rives går igjennom det statlig sikrede friluftsområdet Nordbytjern. De viser til at det i detaljplankartet er behov for å etablere en anleggsvei i grensen til det statlig sikrede friluftsområdet. Fylkeskommunen godkjenner den midlertidige veien og har satt vilkår for tillatelsen.

Fylkeskommunen minner om regional plan for vannforvaltning i Innlandet og Viken vannregion 2022-2027, og forutsetter at tiltaket gjennomføres på en slik måte at det ikke reduserer muligheten for å nå miljømålene for vannforekomster som planlagt.

Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus skriver i sin høringsuttalelse av 17. oktober 2024 at de har gitt dispensasjon etter verneforskriftene for anleggsarbeid som skal gjennomføres innenfor verneområder. Statsforvalteren har ingen konkrete merknader til detaljplanen.

4.1.2. Oppdatert detaljplan i etterkant av Elvias høring av detaljplanen

De innkomne høringsuttalelsene, sammen med oppdatert detaljplan, ble oversendt til NVE den 20. november 2024.

I den oppdaterte detaljplanen har Elvia innarbeidet høringsinnspill om kulturminner fra fylkeskommunen. I tillegg har Elvia gjort mindre justeringer i planen. Endringene omhandler å senke terreng ved et mastepunkt ved Hovinmoen, en ny midlertidig riggplass på tomten til Hovinmoen transformatorstasjon og redusert areal for riggplass ved Hovinmoen transformatorstasjon. Elvia bekrefter i e-post til NVE at de har avklart justeringene med relevante rettighetshavere samt grunneiere.

Siden endringene er avgrensede og allerede avklart med relevante parter, vurderer NVE at det ikke er behov for å sende den oppdaterte planen på høring.

5. NVEs vurderinger av detaljplanen

5.1. Hva vurderer NVE?

Formålet med en detaljplan er å sikre at dere som konsesjonær tar hensyn til miljø og landskap når anlegget bygges og driftes. I vår behandling kontrollerer vi at detaljplanen oppfyller aktuelle vilkår i konsesjonen. Vi vurderer og kommenterer også andre tema og forhold der konsesjonær eller høringsparter ønsker avklaring fra NVE. Forhold som NVE mener beskrives på en god måte i detaljplanen, og som det ikke er kommet inn merknader til, blir ikke vurdert nærmere av NVE.

Nedenfor presenterer vi først våre vurderinger knyttet til detaljplanleggingen av arealbruk. Deretter vurderer vi avbøtende tiltak i anleggs- og/eller driftsperioden. Vi vurderer at de prinsipper og føringer som er beskrevet for anleggsarbeidet i detaljplanen gjelder for både bygging av ny kraftledning og for riving av den eksisterende ledningen.

5.2. Detaljplanlegging av arealbruk

I tillegg til permanent arealbruk knyttet til den nye 132 kV ledningen er det behov for midlertidig arealbruk som riggplasser og kjørespor.

Detaljplanen og detaljplankartet beskriver midlertidig og permanent arealbruk. NVE legger til grunn for dette vedtaket at midlertidige anleggsområder tilbakeføres til det opprinnelige etter bruk.

NVE mener at detaljplanen beskriver den planlagte arealbruken på en grei måte. NVE viser til at det er lagt ved flere kart til detaljplanen som viser ulike hensynsområder (friluftsliv og kulturminner). NVE har satt vilkår om at Elvia til enhver tid skal ha oppdaterte kart som kan legges fram for NVE hvis vi ber om det.

Vi minner om at planen ikke kan fravikes uten vår godkjenning, og at dersom arealbruken endres sammenlignet med det som er beskrevet i detaljplanen, må dere ta kontakt med NVE for å avklare endringen.

5.2.1. Arrondering og istandsetting

I anleggskonsesjonen er det stilt krav om at Elvia skal foreta en forsvarlig opprydding og istandsetting av anleggsområdene, som skal være ferdig senest to år etter at anlegget eller deler av anlegget er satt i drift.

I forbindelse med arrondering og istandsetting er det viktig å få til overganger som er så like terrenget rundt som mulig. Fyllinger bør mettes med finere masser under toppmassene, slik at toppmassene ikke vaskes ned i hull mellom sprengstein ved regnskyll. Vi viser til «NVEs veileder for terrengbehandling ved bygging av vassdrags- og energianlegg»¹¹.

Bruk av stedlige og ikke-stedlige toppmasser i istandsettingsarbeidet

Når et areal blir opparbeidet, mener NVE at det er viktig å rydde vegetasjon, mellomlagre masser i ranker og separere massefraksjoner for å lykkes med arrondering og istandsetting. NVE vurderer at detaljplanen legger føringer som tilrettelegger for at toppmassene blir ivaretatt.

Detaljplanen beskriver at det kan benyttes ikke-stedegne masser til istandsetting dersom det mangler stedlige masser. NVE påpeker at Elvia så langt som mulig må ta vare på stedlige masser til istandsettingsarbeidet, og at bruk av ikke-stedlige masser er et siste alternativ i tilfeller der det ikke finnes nok stedegne masser. Det er satt føringer for bruk av ikke-stedlige masser i detaljplanen, men det er ikke beskrevet hvor massene skal hentes fra og hvordan massene eventuelt skal brukes. NVE vil derfor stille vilkår om at dersom det blir nødvendig å bruke ikke-stedlige masser, skal dere sende inn en plan for bruk av massene før de tas i bruk. Planen skal inneholde beskrivelse av hvor massene skal hentes fra/hva slags type masser det er snakk om, hvor mye masser som skal hentes og hvordan massene skal brukes. Planen må være avklart med NVE før massene tas i bruk.

¹¹ [NVE Veileder Nr.2/2021 Veileder for terrengbehandling ved bygging av vassdrags- og energianlegg.](#)

5.2.2. Kjørespor

I anleggsperioden vil det være nødvendig å transportere gravemaskin og annet utstyr ut i terrenget, inn til og langs ledningstraseen. Konsesjonæren har rett til å ta seg fram i kraftledningstraseen innenfor rettighetsbeltet. I tillegg vil Elvia bruke eksisterende veier og kjørespor fram til rettighetsbeltet.

Planlagt bruk av veier og terrengtransport/terrengslep er markert i detaljplankartet, og beskrevet nærmere i detaljplanens kapittel 6.11.

I avsnitt 3.3.3 i «NVEs veileder for terrengbehandling»¹² finner dere prinsipper for terrengtransport som reduserer terrenginngrep. Det er en fordel om terrengtransport foregår på frossen mark, fordi det minimerer risikoen for terrengskader. På ufrossen mark bør dere benytte beltegående kjøretøy med lavt marktrykk. Videre finnes det flere avbøtende tiltak for å forebygges skade i områder med dårlig bæreevne og slitestyrke. Hvilke avbøtende tiltak som bør brukes, kommer an på terrenget og typen kjøretøy. For å begrense skadeomfanget ved terrengtransport på barmark, kan det gjøres tiltak for å forsterke terrenget midlertidig. Eventuelle bløte kjørespor bør forsterkes umiddelbart, slik at ikke sporene utvides. Dere bør så langt som mulig bruke det samme kjøresporet, og for å unngå viftekjøring bør dere merke kjøretraseene. Dere må passe på at det ikke oppstår erosjon ved etablering av kjørespor i sidebratt terreng eller ved kryssing av vassdrag og mindre bekker.

NVE godkjenner de omsøkte kjøresporene. Vi minner om at kjørespor er midlertidig arealbruk som skal istandsettes.

5.2.3. Riggplasser

Riggplassene er omtalt i kapittel 6.8., og vist i detaljplankart. Det er planlagt ni riggplasser, som vil bli brukt i til mellomlagring av master, annet materiell samt maskiner og utstyr. De samme riggplassene vil også bli brukt i forbindelse med riving av den eksisterende 66 kV-ledningen.

Detaljplanen beskriver ikke behovet for opparbeidingen av de ulike riggplassene, men det er beskrevet at det kan bli nødvendig med begrenset skogrydding på noen av områdene. Det står videre at når anleggsarbeidet er ferdig, skal alt areal brukt til riggområder tilbakeføres til minst den stand det var før tiltaket startet. I detaljplanen henvises det til at prinsippene i NVEs veileder «Veileder for terrengbehandling ved bygging av vassdrags- og energianlegg» kap. 4.3. «naturlig revegetering» skal benyttes. NVE legger til grunn at dere også tar i bruk andre relevante kapitler i veilederen i arbeidet med riggplassene. NVE legger videre til grunn at de generelle prinsippene for istandsetting og relevante avbøtende tiltak i detaljplanen også gjelder for opparbeiding og tilbakeføring av riggplassene. Dette gjelder for eksempel tiltakene for å hensynta dyrket jord som er beskrevet i detaljplanen.

Elvia har i etterkant av innsending av detaljplanen søkt om ytterligere en riggplass på stasjonstomten til Hovinmoen transformatorstasjon. Det skal blant annet settes opp en

¹² [NVE Veileder Nr.2/2021 Veileder for terrengbehandling ved bygging av vassdrags- og energianlegg](#).

midlertidig lagerhall til lagring av komponenter til ledningsbyggingen. Elvia eier selv tomten og har avklart riggplassen med relevante aktører. Elvia har også frafalt et riggområde tilgrensende Hovinmoen transformatorstasjon etter tilbakemelding fra Ullensaker kommune. Endringene i riggplassene fremgår ikke av detaljplankartet. NVE minner om at dere må oppdatere detaljplankartet slik at detaljplankartet samsvarer med disse justeringene. NVE er positive til at Elvia har frafalt et riggområde som kommunen ikke ønsket, og at dere ønsker å ta i bruk riggplass innenfor egen transformatorstasjonstomt.

5.3. Avbøtende tiltak i anleggs- og/eller driftsperioden

I konsesjonens post nr. 10 om detaljplan er det stilt krav om at planen spesielt skal beskrive og drøfte flere ulike forhold. NVE vil i det følgende gå gjennom disse.

5.3.1. Kulturminner

I anleggskonsesjonens post nr. 10 er det satt følgende vilkår om at detaljplanen spesielt skal beskrive og drøfte:

Hvordan hensynet til kulturminner kan ivaretas i forbindelse med anleggsarbeidet.

Det er videre stilt krav i konsesjonens post nr. 10 om at Elvia skal avklare undersøkelsesplikten etter kulturminneloven § 9 før detaljplanen godkjennes.

I detaljplanens kapittel 4.2.2. blir det bekreftet at det ble gjennomført undersøkelser etter kulturminneloven § 9 høsten 2023. Hensynet til kulturminner er beskrevet i detalj i kapittel 6.15.11 i detaljplanen, og detaljplanen inneholder også kart med kulturminner/kulturmiljøer i tilknytning til både den nye ledningen og den eksisterende som skal rives.

NVE viser til at Elvia etter høringen har oppdatert detaljplanen i tråd med Akershus fylkeskommune sine innspill om kulturminner. Kapittel 6.15.11 i detaljplanen inkluderer kravene om kulturminner som fylkeskommunen har satt i sine tillatelser.

NVE vurderer på bakgrunn av dette at detaljplanen svarer ut vilkårene i konsesjonen om kulturminner. Vi forutsetter at dere avklarer eventuelle ytterligere forhold som berører kulturminner med Akershus fylkeskommune.

5.3.2. Dyrket mark

I anleggskonsesjonens post nr. 10 er det satt følgende vilkår om at detaljplanen spesielt skal beskrive og drøfte:

Hvordan masteplassering og anleggsarbeid på dyrket mark skal tilpasses for å gi minst mulig ulemper. Berørte grunneiere skal involveres i dette arbeidet.

Detaljplanens kapittel 6.15.1. beskriver avbøtende tiltak for landbruksområder, inkludert dyrket mark.

Detaljplanen beskriver i kapittel 2.1. og 4.1. at berørte grunneiere har fått presentert planene for gjennomføring av anleggsarbeidet og har fått mulighet til å komme med innspill eller kommentere planene.

NVE vurderer at detaljplanen i tilstrekkelig grad svarer ut konsesjonens vilkår om dyrket mark. Vi setter likevel vilkår som omhandler riving av master som berører dyrket mark, se kapittel [5.4. Riving av eksisterende anlegg](#).

5.3.3. Friluftsliv

I anleggskonsesjonens post nr. 10 er det satt følgende vilkår om at detaljplanen spesielt skal beskrive og drøfte:

Hvordan hensynet til friluftsinnteresser kan ivaretas i forbindelse med anleggsarbeidet.

Hensynet til friluftsliv er beskrevet i detaljplanens kapittel 6.15.10. Det er også lagt ved et eget temakart med kartlagte friluftsområder, inkludert tur- og friluftsruter langs og i nærheten av anleggsområdene.

Akershus fylkeskommune har i sitt høringsinnspill gitt tillatelse til midlertidig anleggsvei i grensen til det statlig sikrede friluftsområdet Nordbytjernet. Fylkeskommunen legger videre til grunn at føringene i detaljplanens kapittel 6.15.10. om friluftsliv gjelder for alle områder som brukes til friluftsliv i planområdet.

NVE legger til grunn at føringene gjelder for alle områder som brukes til friluftsliv som blir berørt av prosjektet, både byggingen av anlegget og riving av eksisterende ledning. Vi legger videre til grunn at Elvia følger kravene satt av Akershus fylkeskommune om anleggsvei i grensen til det statlig sikrede friluftsområdet Nordbytjernet og at dere ved behov avklarer ytterligere med fylkeskommunen rundt områdebruk innenfor det statlig sikrede friluftsområdet.

NVE vurderer at planen i tilstrekkelig grad svarer ut konsesjonens vilkår om friluftsliv.

5.3.4. Skogrydding

I anleggskonsesjonens post nr. 12 er det satt følgende vilkår om trasérydding:

For å dempe direkte innsyn til kraftledningstraseen og ivareta hensynet til naturmangfoldet skal skogrydding begrenses så langt det vurderes som hensiktsmessig. Gjensetting av vegetasjon bør prioriteres på de strekningene hvor traseen krysser viktige naturtyper, der det er satt vilkår om kamuflerende tiltak og i krysningpunkter med vei og merkede turstier. Spesielt gjelder dette mellom Gjestad til nord for boligfeltet ved Haug og ved kryssing av elva Risa. Gjennomføring av skogrydding skal omtales i miljø-, transport og anleggsplanen.

NVE viser til detaljplanens kapittel 6.7. hvor prinsipper for skogrydding er omtalt. NVE legger til grunn at dere også bruker prinsipper omtalt i [NVEs veileder om skogrydding i kraftledningstraseer](#) som verktøy i forbindelse med skogryddingen.

Detaljplanen beskriver at det ikke skal gjennomføres hogst av kantvegetasjon langs vassdrag, over Elstadlokket (viltkorridor) og at det ikke er behov for hogst over elva Risa. NVE viser til at Statsforvalteren har gitt dispensasjoner til å gjennomføre anleggsarbeidet der traseen krysser viktige naturtyper. NVE mener vilkåret om skogrydding gjennom naturtyper er ivarettatt gjennom Statsforvalterens tillatelse og vilkår.

NVE konstaterer at detaljplanen ikke omtaler hvordan vegetasjon skal gjensettes i området mellom Gjestad til nord for boligfeltet ved Haug, ei heller i krysningpunkter med vei og merkede turstier. Vi legger til grunn at dere gjennomfører begrenset skogrydding langs hele ledningstraseen, og er spesielt oppmerksomme i området mellom Gjestad og boligfeltet, og ikke fjerner mer vegetasjon enn nødvendig.

NVE vurderer at detaljplanen oppfyller konsesjonens vilkår om skogrydding i tilstrekkelig grad. NVE forventer at dere inkluderer prinsippet om begrenset skogrydding i internkontrollsystemet deres, slik at temaet også ivaretas i driftsfasen for kraftledningen.

5.3.5. Naturfare

I anleggskonsesjonens post nr. 10 er det satt følgende vilkår om at detaljplanen spesielt skal beskrive og drøfte:

Det skal gjøres en fagkyndig vurdering av hvordan byggingen av kraftledningen, utvidelsen av Gjestad transformatorstasjon og innsetting av ny spole i Garder transformatorstasjon kan gjennomføres med tilstrekkelig sikkerhet mot kvikkleireskred, jf. NVE veileder nr. 1/2019 Sikkerhet mot kvikkleireskred. Anleggene har i forbindelse med tidligere utredning av grunnforhold blitt plassert i tiltakskategori K3.

Dere omtaler naturfare i detaljplanens kapittel 4.1.2. og 6.15.3. der det vises til geoteknisk rapport utarbeidet av Løvlien Georåd. Rapporten er et vedlegg til detaljplanen.

Detaljplanen oppsummerer at grunnundersøkelsene ikke viser indikasjon på mulige forekomster av sprøbruddsmateriale eller kvikkleire ved de planlagte mastepunktene. Områdestabiliteten vurderes å være tilfredsstillende for planlagte tiltak, så lenge mast nummer 4 etableres uten å forverre områdestabiliteten i skråningen masten skal plasseres i.

Detaljplanen beskriver at deler av anlegget ligger innenfor aktsomhetsområde for flom, men at det ikke er gjort ytterligere vurderinger av dette. Elvia ettersendte på forespørsel fra NVE en mer utdypende vurdering av flomfare den 27. januar 2025, som blant annet konkluderer med følgende:

«Med de topografiske forholdene med små høydeforskjeller i dette området vil ikke vannet oppnå så store hastigheter at det vil medføre graving av nye vannveier eller erosjon helt i randsonen av området. Flom vil derfor ikke kunne representere noen fare for mastepunkt eller ledningen».

NVE vurderer at detaljplanen svarer ut konsesjonens vilkår om kvikkleire for bygging av den nye kraftledningen. NVE minner om at det er konsesjonærens ansvar at planleggings-,

anleggs- og driftsfasen tar høyde for den reelle skredfaren, og at anlegget ikke øker faren for skred eller flom for tredjepart.

5.3.6. Naturmangfold

De miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 til 12 er vurdert i konsesjonsbehandlingen i NVEs notat «Bakgrunn for vedtak».¹³ I arbeidet med detaljplanen har Elvia foretatt søk i relevante databaser, inkludert naturbase og artskart. Elvia skriver i detaljplanen at det ikke er funnet ny relevant informasjon om naturmangfold. NVE har bekreftet disse opplysningene med egne søk i Naturbase og Artsdatabanken den 19. februar 2025. Vi mener vurderingene av naturmangfold i detaljplanen bygger på et oppdatert kunnskapsgrunnlag, og vi mener vurderingene er tilstrekkelig konkrete og dekkende for tiltaket.

NVE viser til at Elvia har søkt Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus om dispensasjoner fra verneforskriftene for Nordbytjern landskapsvernområde, Elstad landskapsvernområde og Risa dyrefredningsområde for å gjennomføre anleggsarbeidene for både bygging av riving av kraftledninger. Detaljplanen viser til vilkår som er satt av Statsforvalteren for å hensynta verneverdiene i disse områdene.

5.3.7. Fremmede arter

I anleggskonsesjonens post nr. 10 er det satt følgende vilkår om at detaljplanen spesielt skal beskrive og drøfte:

Hvordan anleggsarbeidet kan gjennomføres for å hindre spredning av fremmede arter.

Fremmede arter er omtalt i kapittel 6.15.9. i detaljplanen, og beskriver tiltak som skal gjennomføres for å hindre spredning. NVE bemerker positivt at dere planlegger å kartlegge for fremmede arter med beskrivelse av tiltak for å unngå spredning av fremmede arter før anleggsarbeidene igangsettes.

NVE vurderer at detaljplanen svarer ut konsesjonens vilkår om fremmede arter. Vi legger til grunn at Elvia gjennomfører nødvendige tiltak for å hindre at fremmede arter blir spredd, i henhold til forskrift om fremmede organismer § 24.

5.4. Riving av eksisterende anlegg

I anleggskonsesjonens post nr. 14 er det satt følgende vilkår om rivingen av ledningene 66 kV Gjestad-Hovinmoen og 66 kV Hovinmoen-Dal:

Det skal lages en plan for rivingen av ledningene. Planen skal forelegges NVE før arbeidene igangsettes, og den kan inngå i detaljplanen.

I detaljplanens kapittel 6.6. har dere beskrevet hvordan arbeidet med å fjerne ledninger skal foregå. Det er også lagt ved detaljplankart for ledningene som skal rives.

¹³ NVEs notat «Bakgrunn for vedtak» datert 9. februar 2023, NVE-ref.: 201913874-60

Fylkeskommunen viser i sin høringsuttalelse til at de har gitt midlertidig tillatelse til omdisponering av deler av det statlig sikrede friluftsområdet Nordbytjern til etablering av midlertidig anleggsvei for rivingen. De opplyser om at det er satt vilkår til tillatelsen, om blant annet sikring og skilting samt reetablering av terreng og vegetasjon. NVE legger til grunn at arbeidet innenfor det statlig sikrede friluftsområdet gjennomføres i henhold til tillatelsen fra fylkeskommunen.

Detaljplanen beskriver ikke hvor dypt mastefundamentene skal fjernes. NVE viser til at det er vanlig praksis i utmark at jordfundamenter skal fjernes 20 cm under bakkenivå, at det for dyrket mark er vanlig praksis å fjerne jordfundamenter 50 cm under bakkenivå, mens det på fjell er vanlig å kappe mastene i flukt med fjellet. NVE vil derfor stille vilkår om dette.

Utover dette vurderer NVE at dere i detaljplanen beskriver på tilfredsstillende vis hvordan rivingen av eksisterende ledninger skal foregå. Vi vurderer derfor at vilkår 14 i anleggskonsesjonen om å lage en plan for rivingen er ivaretatt.

Med hilsen

Silje Bøe
Rådgiver

Godkjent av
Anne Johanne Kråkenes
seksjonssjef

Kristian Markegård
direktør

Godkjent i henhold til NVE sine interne rutiner.

Mottakerliste:

ELVIA AS

Kopimottakerliste:

ULLENSAKER KOMMUNE

EIDSVOLL KOMMUNE

STATSFORVALTEREN I ØSTFOLD, BUSKERUD, OSLO OG AKERSHUS

Akershus fylkeskommune

Orientering om rett til å klage

Frist for å klage	Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket. Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.
Hva skal med i klagen?	Klagen bør være skriftlig. I klagen må du: • Skrive hvilket vedtak du klager på. • Skrive hvilket resultat du ønsker. • Opplyse om du klager innenfor fristen. • Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.
Du kan få se dokumentene i saken	Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.
Vilkår for å gå til domstolene	Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av Energidepartementet (ED) som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.
Sakskostnader	Dersom NVE eller ED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.
Hvem kan klage på vedtaket?	Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.
Hvor skal du sende klagen?	Du må adressere klagen til ED, men sende den til NVE. NVEs -epostadresse er nve@nve.no. NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til ED.

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.